

lems Betslagelse over, at Bevillingen paa denne Konto ikke er fyldig, men jeg tror, at det ærede Medlem maa indrømme mig, at, naar man i den foregaaende Samling har opgivet det Principielle, naar man har opgivet Forlangendet om at faae dette Emne behandlet paa en særlig Lov, naar man har opgivet Forlangendet om at faae et virkeligt Dyrtidstillæg, som var ens virkende for alle Embedslønninger, og naar man i Stedet derfor har modtaget Noget, som nærmest kan kaldes ikke et Dyrtidstillæg, men et Gratiale til dem, der ikke kunne bestaa uden Tillæg, saa vilde der ikke have været nogen rimelig Udfigt til at bringe noget Bedre igennem end det, der blev foreslaaet af Regjeringen. At det, der nu foresligger, er — for at bruge det ærede Medlems Udtryk — endnu magrere end det, der blev foreslaet af Regjeringen, skyldes den Omstændighed, at Regjeringens Forslag saa at sige ingen Tilslutning fandt i det Thing, hvorfra Finantsloven nu er kommen.

André: Den høitærede Finantsminister var saa heldig at have i sin Haand en Opgjørelse af den Sum, som var nedlagt i Jernbanerne; saa vidt jeg hørte, var denne Opgjørelse ført til den 31te Marts 1875, men min Opgjørelse er ført til den 31te Marts 1876. Hvis jeg ifkun havde taget Tiden til den 31te Marts 1875, saa vilde jeg have faaet omtrent 83 Millioner og nogle Hundrede Tusinder. Nu siger den høitærede Finantsminister, at hans Opgjørelse kun giver 75 Millioner. Her er altsaa en Forskjel tilbage paa 8 Mill. Det er langt ud over, hvad der kan tilstedes som en Usikkerhed i Beregningen, noget Saadant er aldeles umuligt; Noget, og en ikke ringe Del — det indrømmer jeg, — kan hidrøre fra, at jeg har regnet 5 pSt. Rente, medens den høitærede Finantsminister siger, at der i hans Opgjørelse kun er regnet med 4 pSt. Men jeg vil dog, da den høitærede Finantsminister har en saadan Opgjørelse, henstille, om det ikke kunde blive bekjendt, hvorledes den er tilveiebragt, saa først faar man at se, hvad den betyder. Det gamle Spørgsmaal skal jeg ikke komme ind paa; jeg har allerede tidligere tilladt mig at sige, at Maalestøcken for en Jernbanes sande økonomiske Nytte er den, at den kan forrente sig. Det er ganske vist, at disse indirekte Goder, som Jernbanerne bringe tilveie, kunne være overmaade behagelige for dem, der faae dem. Men jeg vil først og fremmest gjøre opmærksom paa, at naar et Jernbaneforetagende er uproductivt, og man dog alligevel giver alle de Omkostninger, der høre til for at holde det gaaende, saa er det ganske vist, at der kommer en Del indirekte Goder frem for de Vedkommende. Men det er sikkert, at naar man f. Ex. giver — lad os sætte — $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til de jydsk-syenske Jernbaneanlæg, og man faar igjen henimod 2 Millioner Kr., saa giver man hvert Aar $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. derfor; det vil jo

ogsaa nok kunne mærkes i en Provinds; Spørgsmaalet bliver kun tilbage, om det er rigtigt at fordele dette aarlige Tilskud over hele Landet.

Conseilspræsidenten (Strup): Da jeg ikke har set det ærede Medlems Opgjørelse, kan jeg naturligvis heller ikke sige, hvori Feilen ligger, men at min Opgjørelse er rigtig, det kan jeg forsikre det ærede Medlem om. Der er ikke i den forglemte nogen af de Poster, som det ærede Medlem har anført.

Jessen: Det var mig saa overordentlig velgjørende at høre den høitærede Conseilspræsidents Svar til det ærede Medlem (André) angaaende Jernbanerne, at jeg vil begynde med at takke den høitærede Conseilspræsident for de Oplysninger, han meddelte med Hensyn til Tallet, de Pengemidler, der vare anvendte til Jernbaneanlæg, og det glædede mig meget at erfare, at dette Tal netop nøiagtig var det samme som det, jeg ad en ganske anden uofficiel Vej var kommen til og nævnte her i Salen ved 1ste Behandling af Loven om Statens Drift af Jernbaner, saa at altsaa min Angivelse har været rigtig. Min Kilde til Oplysning derom har væsentligst været de Beretninger, som ere afgivne af Statskontrollen med Jernbaneanlæg, og efter disse Beretninger i Forbindelse med Beretningerne om Statsbanedriften er jeg netop noaet til det samme Tal, men i Overrigt ønsker jeg kun at sige — skjøndt det jo allerede tilbids er sagt, — at naar jeg nu i 10 Aar, hver Gang vi naae til Finantslovens Behandling, har hørt det ærede Medlem fremsætte sine høist særegne Betragtninger angaaende Jernbaneanlæggene, saa glæder det mig at se, at der er sket en stor Forringelse i Antallet af de Tilhørere, som bifalde disse Uttringer. Siden den ærede Taler for 10 Aar siden fremsatte den Anskuelse, at det vilde være langt mere produktivt for Statskassen at lægge 2 Mill. Kroner langs Landeveiene i Sylland og opfordre Syderne til at samle dem op end at bygge Jernbaner for dem, og lige indtil nu, er der bestandig blevet Færre og Færre, som dele den Anskuelse, som den ærede Taler vedblivende fremsætter, nemlig at Jernbaner ere et uproductivt Foretagende. Jeg tror, at det ærede Medlem nu maasse staar temmelig alene, eller at han i alt Fald om ganske faa Aar vil staa ganske alene, og han maa da være tilfredsstillet ved at være den Eneste her i Landet, der har den Anskuelse, at Jernbaneanlæg ere uproductive Foretagender. Det forekommer mig, at vi Alle fra vor daglige Kreds have en rig Erfaring om, hvilke Fordele Jernbanerne bringe Alle i Penge og Verdbier. Naar vi se hen til alle de Kommuner, som ere blevne berørte af Jernbanen, se den Udvikling, som er foregaaet der paa Grund af Jernbaneanlægene, se, hvorledes Skatteindtægten er stegen rundt omkring i Byerne og paa Landet, og se, hvorledes